

GURSTEN

Corps de logis i Gursten från sent 1600-tal
är ett av de äldsta husen i Lofta

Både Gursten och Nygård ägdes av André. Genom konkurs tog Loftahammars Sparbank över och Gursten såldes 1914 av Jordförmedlingen till Seth Andersson, yngste son till nämndeman A M Andersson på Hägg. Det var på Andrés tid som det lilla kraftverket byggdes. Det gav ström till Nygård, Gursten och Valstad. Det var ett mycket fint kraftverk med dubbla turbiner och sköttes först av någon som hette Edvardsson. Sedan tog Sigfrid Björk (*), som var kördräng, vid. Likström levererades till Nygård i första hand, Gursten och Valstad fick om det räckte. Glödlamporna var av koltråd på 25 W. Strömmen användes bara till lyse, men det fanns så litet vatten i ån att man på höstarna var tvungen att ta fram fotogenlampor. Under kriget byggdes kraftverket om och automatiserades. Då blev det växelström 3000 V och upp till ca 4 A. En transformator stod på uppsidan om vägen.

Anteckningar från äldre tid

21 maj 1383 Bo Jonsson Grip Stegeholm gör jordaskifte med Sjunde Ragvaldsson, byaman i Västervik (Gamleby), varvid han lämnar jord (Dynestad) i Godasten med kvarnen, Gompatorp och Rabbeboda med kvarnen samt Fästad samt erhåller i gengäld jord i Gamleby, Gärdserums och Ukna socknar.

4 mars 1382 Bettna kyrka Bo Jonsson Grip bortbyter en del jord och erhåller ägolott i bl.a Dynestad, 4 attungar och i kvarnström i Lofta. (gammal avskrift, lite oklart).

I ett pergamentbrev skrivet i Stegeholm 1383 byter Bo Jonsson Grip till sig bla jordegendomarna Dynestad, Rabo (Ræbbabodha) och Fästa (Fitzstadh), Godhastan (förmodligen Gursten) och Godhastena qvarn av byamannen Syunde Ragvaldzsoni Västervik (nu Gamleby). År 1544 kallas gården Gudestenn. År 1545 Gudejtenn. år 1575 Guderjtenn. År 1590 Guderjtenn. 1610 Guresteen.

16 nov 1411 Västervik (Gamleby) Katarina Tjägsndtr säljer till riddaren Bengt Nilsson sin gård Dynestad i Lofta. Jordebok över Gunhild Johansdr Bese och Erik Bjelkes arvegods. (Okänd jordebok från medeltiden).

Runsten

Vid Gursten har påträffats en runsten (se särskild artikel). Gården Gursten är säkert äldre än runstenen. Däremot bär gården nu säkerligen sitt namn 'Gursten' efter just denna sten och måhända ytterligare en runsten som lär ha hittats i en bro. Stenarna var inte stora och iögonfallande men väckte genom sina runor säkerligen stor vördnad.

Bränneriet låg lägligt vid den gamla Söderköpingsvägen.

År 1830 omkom en karl under ett kar i bränneriet.

I stora huset blev det linfabrik efter brännerieran. Man skeppade linbalar via Gamleby hamn.
Linfabriken lades ned 1912 - 14 och flyttades till Nygård. Huset renoverades 1990

Runstenen